

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 156/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Danielom Tarbajom, Zámocká 525/28, Stropkov, proti postupu Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13Csp/9/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 19. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v súdnom konaní označenom v záhlaví. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov a priznal jej finančné zadosťučinenie vo výške 300 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti, jej príloh a vyžiadaného súdneho spisu vyplýva, že sa sťažovateľka ako spotrebiteľka žalobou doručенou okresnému súdu 19. januára 2022 proti žalovanému domáhala priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 600 eur. Okresný súd o žalobe rozhodol rozsudkom bez nariadenia pojednávania 22. decembra 2023, ktorého písomné vyhotovenie bolo sťažovateľke doručené 7. februára 2025. Rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť 25. februára 2025.

3. Okresný súd uznesením z 10. marca 2025 vydaným vyššou súdnou úradníčkou rozhodol o výške náhrady trov konania, sťažovateľke bolo doručené 13. marca 2025.

II. Argumentácia sťažovateľky

4. Podstatou argumentácie sťažovateľky je skutočnosť, že okresný súd vo veci rozhodol verejným vyhlásením rozsudku bez nariadenia pojednávania po takmer dvoch rokoch a následne doručil písomné vyhotovenie rozsudku sťažovateľke až po roku a dvoch mesiacoch, čím nebola rešpektovaná 30-dňová lehota, prípadne aj jej predĺženie o ďalších 30 dní. Sťažovateľka poukázala na skutočnosť, že z dôvodu nečinnosti podala 1. februára 2025 sťažnosť na prietahy predsedovi okresného súdu, ktorá nebola v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote vybavená, bolo jej len oznámené, že uvedenú lehotu nie je možné dodržať. Ku dňu podania ústavnej sťažnosti jej nebola doručená žiadna odpoveď. Vychádzajúc z rozhodovacej praxe všeobecných súdov, sťažovateľka tvrdí, že problematiku týkajúcu sa rozhodovania o priznaní finančného zadosťučinenia nemožno hodnotiť ako skutkovo, procesne ani právne zložitú.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Predmetom ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o porušení jej označených práv prietahovým postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

6. Ústavný súd poznamenáva, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadnejších rozdielov, a preto aj vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti rešpektuje judikatúru a vychádza z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno ich namietané porušenie posudzovať v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti spoločne (m. m. IV. ÚS 120/2018).

7. V súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02) alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08).

9. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 116/02, IV. ÚS 637/2013). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde], pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd

poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou ESLP (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

10. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

11. Ústavný súd pripúšťa, že celková dĺžka napadnutého konania môže byť problematická, z pohľadu praktických možností poskytnutia ochrany dotknutým právam ústavným súdom je však podstatné, že ústavná sťažnosť mu bola doručená 19. marca 2025, teda v čase, keď meritórne rozhodnutie vo veci už nadobudlo právoplatnosť (25. februára 2025), čím bolo právo na súdnu ochranu sťažovateľke v plnom rozsahu poskytnuté. V čase podania ústavnej sťažnosti okresný súd konal len o výške trov konania, o ktorých rozhodol uznesením z 10. marca 2025 (stranám sporu doručeným 13. marca 2025), teda v zákonnej lehote podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ešte pred podaním ústavnej sťažnosti (rozhodnutie v spise nedisponuje vyznačenou doložkou právoplatnosti, avšak vzhľadom na deň jeho doručenia stranám a absenciu odvolania v spise je predpoklad, že rozhodnutie už nadobudlo právoplatnosť).

12. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

13. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. apríla 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu